

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia stycznia 2011 r.

**Pan
Zygmunt Kustra
Burmistrz
Miasta Błażowa**

LRZ – 4112-14-01/2010
S/10/022

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r., Nr 231 poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie skontrolowała gospodarowanie majątkiem Gminy Błażowa w odniesieniu do Gospodarki Komunalnej w Błażowej Spółka z o. o. (Spółki) w latach 2007 – 2010 (I połowa).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 13 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia gospodarowanie majątkiem Gminy Błażowa przez Spółkę w latach 2007 – 2010 (I połowa), pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie działalności sortowni odpadów oraz rzetelności udzielania zamówień publicznych.

Spółka jest jednostką organizacyjną Gminy Błażowa, powstałą poprzez przekształcenie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Błażowej aktem notarialnym z dnia 16 grudnia 1999 r. Całość udziałów w kapitale zakładowym Spółki należała do jednego udziałowca, tj. do Gminy Błażowa.

W kontroli ustalono, iż podwyższenie kapitału zakładowego, a także zmiana kompetencji oraz składu Rady Nadzorczej Spółki nastąpiła aktem notarialnym w oparciu o uchwałę Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 7 lutego 2008 r.

Informację o zmianie powyższych danych w Krajowym Rejestrze Sądowym, ówczesny Prezes Zarządu Spółki złożył do sądu rejestrowego po upływie ponad 5 miesięcy od zdarzenia uzasadniającego dokonanie ww. wpisu, tj. z naruszeniem art. 22 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 ze zm.), który określa dla złożenia takiej informacji termin 7 dni.

W kontroli ustalono, iż nie opracowano regulaminu organizacyjnego Spółki, do czego zobowiązywał § 19 powołanego wcześniej aktu przekształcenia. Projekt regulaminu organizacyjnego opracowano dopiero w trakcie niniejszej kontroli.

Spółka opracowywała roczne plany pracy i kierunki działalności na lata 2007 – 2010, nie dysponowała natomiast wieloletnimi planami działalności gospodarczej, o których mowa w § 20 aktu przekształcenia.

W kontroli ustalono, iż w latach 2007 – 2010 (I półrocze) majątek trwały (aktywa trwałe) Spółki stanowił odpowiednio 55,7 %, 70,0 % i 74,8 %, natomiast majątek obrotowy 44,3 %, 30,0 % i 25,2 % majątku Spółki ogółem. Na koniec czerwca i sierpnia 2010 r. majątek trwały stanowił 67,8 % i 63,7 %, zaś majątek obrotowy 32,2 % i 36,3 % majątku ogółem.

W okresie objętym kontrolą wartość kapitału obrotowego była ujemna (aktywa bieżące były mniejsze od zobowiązań bieżących Spółki) i na koniec grudnia 2007 r. 2008 r. i 2009 r. wyniosła odpowiednio - 239,9 tys. zł, - 498,8 tys. zł i - 484,2 tys. zł, zaś na koniec czerwca i sierpnia 2010 r. - 679,7 tys. zł i - 156,2 tys. zł.

W kontroli ustalono, iż zysk netto Spółki w 2007 r. i 2009 r. wyniósł odpowiednio 29,7 tys. zł i 99,6 tys. zł, natomiast w 2008 r. odnotowano stratę netto w wysokości 80,0 tys. zł. Na dzień 30 czerwca 2010 r. Spółka wykazała stratę netto w kwocie 95,9 tys. zł, by na koniec września 2010 osiągnąć zysk netto w wysokości 177,4 tys. zł. Strata za 2008 r. spowodowana była m.in. okresowym brakiem popytu na segregowane surowce wtórne.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Burmistrz jako organ właścicielski nie prowadził szczegółowego monitoringu działalności Spółki, w tym jej sytuacji

ekonomicznej. Dopiero gdy Spółka poniosła stratę zobowiązał Prezesa do przedstawienia programu naprawczego.

Zgodnie z § 7 ust. 3 aktu przekształcenia, Zgromadzenie Wspólników jest najwyższą władzą Spółki. Uchwałami Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników zatwierdzono sprawozdania finansowe oraz udzielono absolutorium Zarządowi Spółki za lata 2007 – 2009. Na podstawie uchwał Zgromadzenia Wspólników zysk za 2007 r. i 2009 r. przekazano na zasilenie kapitału zapasowego, natomiast stratę za 2008 r. pokryto z kapitału zapasowego Spółki.

W kontroli ustalono, iż wszystkie ww. uchwały podpisał Przewodniczący Rady Nadzorczej Spółki – jako Przewodniczący Zgromadzenia Wspólników.

Rada Nadzorcza Spółki liczyła trzy osoby. Dwóch członków Rady Nadzorczej posiadało wykształcenie wyższe, zaś dyplomem złożenia egzaminu dla kandydatów do członków rad nadzorczych w spółkach Skarbu Państwa dysponował jeden członek Rady. Przewodniczący Rady Nadzorczej posiadał zaświadczenie o ukończeniu kursu dla kandydatów do członków rad nadzorczych.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli naruszało to przepis § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 września 2004 r. w *sprawie szkoleń i egzaminów dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek, w których Skarb Państwa jest akcjonariuszem* (Dz. U. Nr 198, poz. 2038 ze zm.), który stanowi, iż kandydaci na członków rad nadzorczych powinni mieć ukończone studia wyższe. Z kolei art. 10a ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o *gospodarce komunalnej* (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43 ze zm.) stanowi, że członkowie rady nadzorczej reprezentujący w spółce jednostkę samorządu terytorialnego, są powoływani spośród osób, które złożyły egzamin w trybie przewidzianym w przepisach o komercjalizacji i prywatyzacji.

W kontroli ustalono, iż w latach 2007 – 2010 zakres obrotu odpadami przez Spółkę był uregulowany przez pozwolenia Starosty Rzeszowskiego (ważne do 2015 r. i do 2016 r.). Pozwolenia te zezwalały na odzysk odpadów palnych z segregacji, wytwarzanie odpadów, prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu oraz przechowywania zebranych i rozsortowanych odpadów.

Do sortowania, pakowania prasowania i magazynowania odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki, Spółka wykorzystywała działkę położoną przy ul. Myśliwskiej w Błazowej. Zabudowana działka stanowiła własność Gminy. Początkowo Spółka prowadziła działalność na przedmiotowej działce bez pisemnej umowy, dopiero

w dniu 12.02.2009 r. Burmistrz Błażowej zawarł ze Spółką umowę na podstawie której bezpłatnie użyczył działkę nr 158/9 na prowadzenie działalności związanej z segregacją surowców wtórnych. Działkę użyczono na czas określony, tj. do 30 listopada 2010 r. Po tym okresie – jak zapisano w umowie – miały być ustalone nowe formy kontynuacji działalności na działce z „*wyłączeniem segregacji odpadów komunalnych*”.

Do dnia zakończenia niniejszej kontroli nie ustalono nowych zasad korzystania przez Spółkę z ww. działki.

W kontroli ustalono, iż we wrześniu 2009 r. władze Spółki złożyły do Marszałka Województwa Podkarpackiego wniosek o dofinansowanie projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2013, pomimo iż Spółka nie dysponowała zgodą na dalsze użytkowanie ww. działki. Projekt obejmował roboty budowlane związane z utwardzeniem placu sortowni, wykonaniem wodociągu, przebudową sieci energetycznej wraz z wykonaniem układu pomiarowego, zakup specjalistycznych jednostek i innego sprzętu do odbioru odpadów, a także zakup systemu elektronicznego oraz sprzętu wspomagającego proces obsługi odbioru odpadów komunalnych i niebezpiecznych.

Realizacja projektu miała się zakończyć w III kw. 2010 r. Wartość projektu oszacowano na kwotę 2.854,9 tys. zł, z czego dofinansowanie ze środków EFRR miało wynieść 1.674,6 tys. zł. Projekt miał funkcjonować w okresie długoterminowym. We wniosku o dofinansowanie Spółka zobowiązała się do zachowania trwałości i celów projektu w ciągu 5 lat od jego zakończenia.

Wniosek Spółki został zaakceptowany do realizacji warunkowo, tj. uzależniono realizację od dostarczenia kompletu wymaganych dokumentów, w tym oświadczenia o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele projektu. Do podpisania umowy o dofinansowanie w ramach ww. projektu nie doszło, gdyż b. Prezes Spółki wniosek wycofał. Spowodowane to było negatywnym stanowiskiem Burmistrza oraz Rady Miejskiej w Błażowej odnośnie przedłużenia okresu użyczenia działki na której zlokalizowano sortownię surowców wtórnych.

W kontroli ustalono, iż przyczyną nie przedłużenia okresu użyczenia działki był brak konsensusu w ww. sprawie pomiędzy b. Prezesem Zarządu Spółki, Burmistrzem, a Radą Miejską w Błażowej, jak również liczne protesty mieszkańców ulicy

Myśliwskiej i Spółdzielczej, co do lokalizacji sortowni oraz plany przeniesienia jej w inne miejsce.

W kontroli ustalono, iż decyzją z 22.05.2006 r. Starosta Rzeszowski zatwierdził projekt budowlany oraz udzielił Spółce pozwolenia na roboty budowlane związane ze zmianą sposobu użytkowania z pomieszczenia magazynowego na pomieszczenie usługowe (sortownię odpadów komunalnych pochodzących z selektywnej zbiórki), rozbudowę istniejącej hali o pomieszczenia socjalno-administracyjne, budowę urządzeń infrastruktury technicznej – elementów uzbrojenia terenu; zbiornik na wody deszczowe na działkach (nr 158/9 i 159/2) przy ul. Myśliwskiej w Błazowej.

Wydanie pozwolenia na roboty budowlane, poprzedziły decyzje Burmistrza o lokalizacji inwestycji celu publicznego z 31.05.2005 r. i z 17.01.2006 r. W decyzjach tych podano niewłaściwy numer działki na której miała być zlokalizowana inwestycja, zaś błąd ten Burmistrz sprostował dopiero po kilku miesiącach od wydania decyzji.

Projekt budowlany zmiany sposobu użytkowania istniejącego budynku magazynowego na sortownię odpadów komunalnych wraz z rozbudową pomieszczeń socjalno – administracyjnych opracowała w lutym 2006 r. Grupa Projektowa PLAN + w Dębicy. Koszt projektu wyniósł 6,1 tys. zł.

W kontroli ustalono, że Spółka nie posiadała pisemnej umowy na opracowanie dokumentacji projektowej jak również protokolarnego odbioru opracowanego projektu.

Analiza projektu budowlanego wykazała, że podano w nim rozbieżne numery działek na których miały być prowadzone roboty budowlane, a ponadto dane zawarte w opisie technicznym różniły się od części graficznej projektu, co mogło powodować jego rozbieżne interpretacje. Np. w opisie technicznym projektu budowlanego (część 10.2.2. Sortownia) podano, że część *„hali przeznaczona na sortownię właściwą będzie stanowiła wyodrębnioną od całości obiektu linię sortowniczą”*. W tej części hali będzie zlokalizowany *„stół sortowniczy wyposażony w 8 lei zsypowych do których będą wrzucane wysegregowane surowce. Hala sortowni będzie pomieszczeniem zamkniętym, izolowanym termicznie”*.

Natomiast z części graficznej projektu budowlanego (rzut parteru, rys. nr 2) wynika, że budynek magazynowy stanowił jedną całość bez wyodrębniania na halę sortowni odpadów, halę prasowania i magazynowania oraz na halę wyładunku, a linia sortownicza ma mieć 6 lei zsypowych.

W kontroli ustalono, iż Spółka zrealizowała tylko część prac związanych ze zmianą sposobu użytkowania istniejącego budynku magazynowego na sortownię odpadów. W ramach adaptacji Spółka zainstalowała w budynku linię sortowniczą, wybudowała pomieszczenia socjalno – administracyjne, a także wykonała urządzenia infrastruktury technicznej – elementy uzbrojenia terenu wraz ze zbiornikiem na wody opadowe.

Do dnia zakończenia kontroli nie wykonano prac, do których Spółka została zobligowana w decyzji środowiskowej oraz w projekcie budowlanym, tj. nie obsadzono zielenią tzw. *stałozieloną* południowej oraz części północnej granicy działki, nie wykonano m.in. izolacji termicznej budynku (hali), rozdzielenia hali sortowni na część z linią sortowniczą, część przeznaczoną do prasowania oraz do magazynowania surowców wtórnych. Budynku sortowni nie wyposażono także w wentylację mechaniczną z filtrami biologicznymi z węgla aktywnego. Placu sortowni nie utwardzono, a proces sortowania surowców wtórnych odbywał się przy otwartych bramach wjazdowych do budynku.

W decyzji środowiskowej z 9.12.2005 r. Burmistrz nałożył na Spółkę obowiązek kontroli wód podziemnych. W sporządzonej w maju 2008 r. instrukcji eksploatacji sortowni nie określono częstotliwości wykonywania tych analiz.

Nie wykonanie tych prac spowodowane było – jak wyjaśniono – brakiem ustaleń co do dalszej lokalizacji sortowni przy ul. Myśliwskiej oraz brakiem wystarczających środków finansowych na inwestycje.

W kontroli ustalono, iż w wyniku kontroli przeprowadzonej w lipcu 2010 r. przez Okręgowego Inspektora Pracy w Rzeszowie, nałożono na Spółkę 27 nakazów, w tym 5 z rygorem natychmiastowej wykonalności.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż w latach 2007 – 2010 Spółka nie wywiązała się z obowiązku określonego w art. 98 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.), tj. nie sporządzała i nie przekazywała Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Spółki związane z wyłonieniem wykonawcy inwestycji pn. „Rozbudowa pomieszczeń socjalno –

administracyjnych przy hali sortowni odpadów komunalnych przy ul. Myśliwskiej w Błazowej, dz. Nr 158/9”.

Zamówienie podzielono na cztery części. Wykonawcę stanu surowego parteru pomieszczeń socjalno – administracyjnych wyłoniono w trybie przetargu nieograniczonego (wartość zamówienia 33.394 zł netto), natomiast stan surowy piętra z dachem, roboty wykończeniowo – montażowe, a także roboty związane z ociepleniem oraz wykonaniem instalacji c.o. w pomieszczeniach budynku zrealizował – na podstawie zapytania ofertowego – wykonawca pierwszej części zamówienia (wartość robót odpowiednio 56.147,54 zł, 54.276,88 zł i 23.005,51 zł).

W kontroli ustalono, iż powodem podziału zamówienia była sytuacja finansowa Spółki, uniemożliwiająca realizację zamówienia jednorazowo oraz brak pewności co do dalszego użytkowania działki, na której zlokalizowana jest sortownia.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli ww. podział zamówienia publicznego nie stanowił podziału mającego na celu ominięcie przepisów ustawy w rozumieniu art. 32 ust. 2 ustawy *Prawo Zamówień Publicznych*.

W kontroli ustalono, iż specyfikacja istotnych warunków zamówienia (SIWZ) na wykonanie stanu surowego parteru jak również ogłoszenia o przetargu nie zawierały informacji o możliwości składaniu ofert częściowych na wykonanie robót wchodzących w skład rozbudowy pomieszczeń socjalno – administracyjnych, a w ogłoszeniu o przetargu wywieszonym na tablicy ogłoszeń nie podano strony internetowej na której miała zostać zamieszczona SIWZ, informacji o wadium, jak również informacji o kryterium oceny ofert i ich znaczeniu, a także o terminie związania ofertą.

Zapytania ofertowe na wykonanie robót stanu surowego piętra z dachem, robót wykończeniowo – montażowych, a także ocieplenia budynku i wykonania instalacji c.o. skierowano do wykonawców telefonicznie. Zapytania skierowano do dwóch, a nie co najmniej do pięciu wykonawców.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż taki sposób przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia naruszył przepisy art. 41 pkt 3, 8, 9 i 11 ustawy *Prawo zamówień publicznych*, co jednak nie miało wpływu na wybór wykonawcy.

W kontroli ustalono, iż odbiór robót przeprowadziła komisja złożona z pracowników Spółki pod przewodnictwem Piotra Maciołka, pełniącego jednocześnie – jak zapisano w umowach – funkcję inspektora nadzoru. Z akt osobowych ww. wynika,

iż pracownik ten nie posiadał uprawnień do nadzorowania i kontrolowania robót budowlanych. Funkcję inspektora nadzoru nad elementami konstrukcyjnymi mającymi wpływ na bezpieczeństwo budynku zlecono inspektorowi Stanisławowi Kruczkowi, który dokonywał odpowiednich wpisów w dzienniku budowy, ale nie uczestniczył – jak wynika z protokołów odbioru robót – w końcowych odbiorach robót związanych z rozbudową pomieszczeń socjalno – administracyjnych.

Przedstawiając Panu Burmistrzowi powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, działając na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

- 1) podjęcie działań w celu jak najszybszego uregulowania spraw związanych z lokalizacją oraz działalnością sortowni odpadów surowców wtórnych, z uwzględnieniem skarg mieszkańców;
- 2) zwiększenie nadzoru właścicielskiego nad Spółką w zakresie wyeliminowania nieprawidłowości związanych z realizacją zamówień publicznych;
- 3) zapewnienie, aby członkowie Rady Nadzorczej Spółki spełniali wymagania określone w obowiązujących przepisach prawnych.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

Stosownie do art. 62 ustawy o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, oczekuje od Pana Burmistrza przedstawienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag oraz wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.